

การวิจัยและพัฒนาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมน้ำส้มกลั่นควันไม้สมุนไพรบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอกำแพงบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของผู้ดำเนินงานกลุ่มส่งเสริมน้ำส้มกลั่นควันไม้สมุนไพรบ้านสิงห์ใต้รวม 16 คน และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นในทุกขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการพัฒนา การแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนา การกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาและการปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนา การเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การประชุมระดมความคิดเห็น การสังเกตพฤติกรรมการทำงานและกิจกรรมของสมาชิก

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมน้ำส้มกลั่นควันไม้สมุนไพรบ้านสิงห์ใต้ มีปัญหาด้านองค์กรคือไม่มีระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม ด้านการบริหารจัดการยังขาดเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจกรรม ขาดความรู้ด้านการผลิตให้ได้มาตรฐาน และขาดความรู้และเข้าใจเรื่องการตลาด ตลอดจนสมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม และสมาชิกในกลุ่มต้องการมีแผนการดำเนินงานของกลุ่ม

แนวทางและวิธีการพัฒนาการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมน้ำส้มกลั่นควันไม้สมุนไพรบ้านสิงห์ใต้ คือ การจัดทำแผนการดำเนินงานของกลุ่มโดยสมาชิกกลุ่ม วิธีการพัฒนาคือการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และการปฏิบัติการร่วมกันของคณะกรรมการกลุ่มและสมาชิกกลุ่มเพื่อจัดทำแผนการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมน้ำส้มกลั่นควันไม้สมุนไพรบ้านสิงห์ใต้ โดยมีดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนา คือ ร้อยละ 80 คณะกรรมการกลุ่มและสมาชิกกลุ่มเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และได้แผนการดำเนินงานของกลุ่มจากการฝึกปฏิบัติจริง

ผลจากการพัฒนาการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมน้ำส้มกลั่นควันไม้สมุนไพรบ้านสิงห์ใต้ คณะกรรมการกลุ่มและสมาชิกกลุ่มมีแผนการดำเนินงานประจำปี 2551 และคณะกรรมการกลุ่มและสมาชิกกลุ่มมากกว่าร้อยละ 80 ได้เรียนรู้ร่วมกันในการวิเคราะห์สถานการณ์กลุ่มโดยใช้เทคนิควิธี SWOT analysis เพื่อทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของกลุ่ม เพื่อนำมากำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงานกลุ่มของตนเองได้ โดยแผนการดำเนินงานกลุ่มที่จัดทำขึ้นนั้นเป็นแผนที่อยู่บนพื้นฐานของความต้องการของกลุ่ม ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มอันจะนำไปสู่ความยั่งยืนของกลุ่มต่อไป

This research and development aims to develop the community enterprise management of the Ban Sing Tai Herbal Wood Vinegar Cooperative, Moo 12, Pho Sangko Subdistrict, Khai Bang Rachan District, Sing Buri Province by using a participatory action research method drawn from 16 insiders and all people involved in every step of this program which started with studying the current problems and needs for development, determining the guidelines and methods of development; including setting key performance indicators for success and activity practice for development. The data collection comprised interviewing, group discussion, brainstorming, work behavior observation, and members' activities.

The findings showed that the major problems were as follows: no group regulations, lack of money circulation for activity management, lack of knowledge of standardized production methods, lack of knowledge and understanding of marketing, the members failed to participate in group activity management, the need of management plans for the group as a whole. Guidelines and methods for development: the group members make group management plans, hold an operational training for development in order to make a community enterprise group management plan and participatory practice of the group board members and group members to make a management plan for this program under the key performance indicators including 80 percent of the group board members and group members participate the development activities which result in the group management plans from the real practice.

The results of the aforementioned development of this program are as follows: the group board members and group members had a yearly management plan for 2008, 80 percent of the group board members and group members participated in group situational analysis using the SWOT technique in order to perceive the strength, weakness, opportunity, and threat of the group for setting goals and making a group management plans which is based on the group need of yielding group management development leading to the sustainment of the group.